

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ ТИМЧАСОВОЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

16 червня 2026 р.

Київ

№ 2 -р/тк

Справа № 54/81-25

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції та
накладення штрафу

«Інформація, доступ до якої обмежено» (далі – «Інформація, доступ до якої обмежено», Підприємство) у період з 01 січня 2022 року по 16 червня 2026 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг «інформація, доступ до якої обмежено» в межах території міста «Інформація, доступ до якої обмежено», де розташовані мережі, що перебувають у господарському віданні «Інформація, доступ до якої обмежено», як таке що не має жодного конкурента.

«Інформація, доступ до якої обмежено» встановило та застосувало з 01 січня 2022 року економічно необґрунтований розмір плати за абонентське обслуговування для споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання відповідних послуг, у розрахунку на одного абонента на місяць, внаслідок включення до розрахунків плати за абонентське обслуговування необґрунтованих витрат.

За результатами розгляду справи № 54/81-25 такі дії «інформація, доступ до якої обмежено» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку «інформація, доступ до якої обмежено», що є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

На «інформація, доступ до якої обмежено» накладено штраф у розмірі 5 084 394 грн, а також зобов'язано припинити зазначене порушення та усунути його наслідки.

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України (далі – Колегія), створена відповідно до наказу Голови Антимонопольного комітету України від 11.06.2026 № 50-ОД, розглянувши матеріали справи № 54/81-25 про порушення Підприємством законодавства про захист економічної конкуренції та подання Першого відділу досліджень і розслідувань Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 13.11.2025 № 54-03/308-П з попередніми висновками в зазначеній справі,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Предметом справи № 54/81-25 є дії «Інформація, доступ до якої обмежено» зі встановлення наказами Підприємства «Інформація, доступ до якої обмежено» та застосування в період дії цих наказів економічно необґрунтованого розміру плати за абонентське обслуговування споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання відповідних, у розрахунку на одного абонента на місяць, внаслідок включення до планових калькуляцій на 2022–2025 роки необґрунтованих витрат («Прибутку» та

«Відрахувань профкому» за відсутності законодавчо закріпленої норми для включення цих витрат до складу плати за абонентське обслуговування; а також «Придбання лічильників обмінного фонду для їх заміни та для встановлення на період їх повірки» та «Придбання послуг із заміни та обслуговування вузлів комерційного обліку (ВКО)» у зв'язку з непроведенням перерахунків згідно з фактично понесеними витратами). Такі дії Підприємства є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку відповідних послуг, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (2) «Інформація, доступ до якої обмежено» (ідентифікаційний код юридичної особи «інформація, доступ до якої обмежено», юридична адреса: «інформація, доступ до якої обмежено») є «інформація, доступ до якої обмежено» (zareєстроване «Інформація, доступ до якої обмежено», дата запису «інформація, доступ до якої обмежено», номер запису «інформація, доступ до якої обмежено»), є юридичною особою, має відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в установах банку, круглу печатку, кутовий та інші штампи зі своїм найменуванням та ідентифікаційним кодом, набуло прав юридичної особи з дня його державної реєстрації у встановленому законодавством порядку, від свого імені виступає в господарських, цивільних та адміністративних правовідносинах з юридичними та фізичними особами, набуває майнових прав та несе обов'язки, від свого імені виступає відповідачем та позивачем у судах, несе відповідальність за результати своєї господарської діяльності.
- (3) Відповідно до Статуту «Інформація, доступ до якої обмежено», затвердженого рішенням «Інформація, доступ до якої обмежено» міської ради від «Інформація, доступ до якої обмежено»:

власником Підприємства є територіальна громада міста «Інформація, доступ до якої обмежено» в особі «Інформація, доступ до якої обмежено» ради (пункт 1.3 Статуту); майно Підприємства є комунальною власністю територіальної громади міста і закріплене за «Інформація, доступ до якої обмежено» на праві господарського відання (пункт 3.1 Статуту).
- (4) Згідно з відомостями, які містяться в Єдиному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, основним видом економічної діяльності Підприємства є «Інформація, доступ до якої обмежено» (КВЕД «Інформація, доступ до якої обмежено»). До видів діяльності Підприємства, крім основного, зокрема, віднесено (КВЕД «Інформація, доступ до якої обмежено»): «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (5) Відповідно до безстрокової ліцензії Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, «Інформація, доступ до якої обмежено» на право провадження господарської діяльності «Інформація, доступ до якої обмежено» Підприємство надає комунальні послуги «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (6) Отже, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Підприємство як юридична особа, що здійснює господарську діяльність, є суб'єктом господарювання.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (7) На виконання доручення в. о. голови Відділення від 08.01.2025 № 54-03/3-вд та з метою здійснення контролю за дотриманням Підприємством вимог законодавства про захист економічної конкуренції під час встановлення плати за абонентське обслуговування з

надання відповідних послуг у період 2022–2025 років Відділення направило Підприємству такі вимоги про надання інформації:

від 24.02.2025 № 54-02/763е, на яку Підприємством надано відповідь листом від 20.03.2025 № 1284/1114 (вх. Відділення № 54-01/972 від 21.03.2025);

від 06.08.2025 № 54-02/3327е – отримано відповідь листом від 28.08.2025 № 3987/1114 (вх. Відділення № 54-01/2917 від 28.08.2025);

від 06.10.2025 № 54-02/4340е – отримано відповідь листом від 16.10.2025 № 4940/1114 (вх. Відділення № 54-01/3717 від 16.10.2025);

від 17.03.2026 № 54-02/1116е – отримано відповідь листом від 31.03.2026 № 1312/1114 (вх. Відділення № 54-01/1192 від 31.03.2026).

- (8) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 29.07.2025 № 54/82-рп/к розпочато розгляд справи № 54/81-25 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (9) Підприємству направлено копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 29.07.2025 № 54/82-рп/к рекомендованим листом від 31.07.2025 № 54-02/3255е, яке відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення 06 011 766 262 60 отримано 07.08.2025.
- (10) За результатами збору та аналізу доказів складено подання від 13.11.2025 № 54-03/308-П з попередніми висновками у справі № 54/81-25 (далі – Подання).
- (11) Листом від 13.11.2025 № 54-02/4876е до Підприємства направлено копію Подання, яке відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення 06 802 592 779 0 отримано 20.11.2025.
- (12) Підприємством листом від 03.12.2025 № 6327/1114 (вх. Відділення № 54-01/4350 від 03.12.2025) надало заперечення до змісту Подання, листом від 29.01.2026 № 428/1114 (вх. Відділення № 54-01/408 від 29.01.2026) – додаткові пояснення, листом від 01.04.2026 № 1336/1114 (вх. Відділення № 54-01/1216 від 01.04.2026) – додаткові пояснення, заперечення та міркування щодо висновків, викладених у Поданні, а листом від 12.06.2026 № 2561/1114 (вх. Комітету № 8-01/8902 від 12.06.2026, вх. Відділення № 54-01/2273 від 12.06.2026) – заперечення щодо обставин, викладених у Поданні, які беруться до уваги під час визначення розміру штрафу.

4. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (13) Монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання визначено відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 01.04. 2002 за № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням положень пункту 2.2 Методики, яким встановлено, що етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1 Методики, можуть змінюватися залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

4.1. Визначення об'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єкта господарювання на ринку

- (14) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу є:
  - суб'єкт господарювання;
  - група суб'єктів господарювання;

конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який (які) випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

- (15) Суб'єктом господарювання, який є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища, є Підприємство.
- (16) Конкретним товаром, який продається Підприємством, є послуги «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (17) «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (18) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (19) Послуги «Інформація, доступ до якої обмежено», що надає Підприємство, є предметом господарського обороту, на який існує попит та пропозиція, тобто товаром у визначенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (20) Отже, *об'єктами* аналізу визначено:
суб'єкт господарювання: «Інформація, доступ до якої обмежено»»;
конкретний товар (послуги), який продається цим суб'єктом господарювання: послуги «Інформація, доступ до якої обмежено».

4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

4.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (21) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» *товар* – будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).
- (22) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців, постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (23) Згідно з пунктом 4.2 Методики визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема, споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (24) При цьому визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару здійснюється виходячи з подібності, зокрема, таких факторів, як функціональне призначення, фізичні характеристики, технічні та експлуатаційні характеристики, умови споживання, що визначаються специфічністю розміщення, монтажу, ціни.
- (25) Відповідно до пункту 4.3 Методики не розглядаються як товар проміжні результати діяльності суб'єктів господарювання, що не реалізуються на ринку, а споживаються у технологічному процесі їх власного виробництва.

4.2.2. Споживчі характеристики послуг «Інформація, доступ до якої обмежено»

- (26) Основною споживчою властивістю послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» є їх безперервне надання з використанням «Інформація, доступ до якої обмежено», які перебувають у власності (користуванні) суб'єктів господарювання – надавачів цих послуг.

- 4.2.3. *Умови споживання та умови реалізації «Інформація, доступ до якої обмежено», ціна послуг «Інформація, доступ до якої обмежено»*
- (27) Відповідно до «Інформація, доступ до якої обмежено» послуги «Інформація, доступ до якої обмежено» надаються споживачам підприємством «Інформація, доступ до якої обмежено» з урахуванням вимог Закону України «Інформація, доступ до якої обмежено» на підставі договору, зокрема, з індивідуальними і колективними споживачами житлово-комунальних послуг, визначеними Законом України «Про житлово-комунальні послуги».
- (28) Відповідно до статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» *виконавець комунальної послуги* – суб'єкт господарювання, що надає комунальну послугу споживачу відповідно до умов договору.
- (29) Пунктом 2 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» послуги «Інформація, доступ до якої обмежено» віднесено до комунальних послуг.
- (30) «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (31) «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (32) Споживчі характеристики, умови споживання, умови реалізації та ціна визначені у договорах, укладених Підприємством зі споживачами.
- (33) Абзацом дев'ятим частини п'ятої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що плата виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальної послуги, що є публічним договором приєднання, складається з плати:
- за послугу, що розраховується виходячи з розміру затверджених цін / тарифів на відповідну комунальну послугу та обсягу спожитих комунальних послуг, визначеного відповідно до законодавства;*
- за абонентське обслуговування, яка не може перевищувати граничний розмір, визначений Кабінетом Міністрів України.*
- (34) Величину плати за відповідні послуги визначало Підприємство протягом всього періоду з урахуванням обсягів реалізації послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» та тарифів на ці послуги, що встановлювалися постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.
- (35) Розмір плати за абонентське обслуговування Підприємством розраховується та встановлюється наказами самостійно виходячи з планових витрат. Інформація про встановлення розміру плати за абонентське обслуговування розміщується на офіційному вебсайті Виконавця.
- (36) З огляду на *наведені* в типовому індивідуальному договорі про надання відповідних послуг, розміщеному на офіційному вебсайті Підприємства, *умови реалізації та ціни, умови споживання «Інформація, доступ до якої обмежено», необхідною умовою отримання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» є «Інформація, доступ до якої обмежено»,* тому такі послуги за споживчими характеристиками (функціональне призначення, фізичні характеристики, технічні та експлуатаційні характеристики) є товаром і не є подібним іншим товарам.
- (37) Послуги «Інформація, доступ до якої обмежено» є предметом господарського обороту, зокрема, з *01 січня 2022 року по 16 червня 2026 року.*
- (38) В рамках проведеного дослідження не встановлено інших товарів, які б з огляду на споживчі характеристики, умови споживання, реалізації мали б для покупців (споживачів) ознаки товару, подібного (аналогічного) послугам «Інформація, доступ до якої обмежено».

(39) Отже, **товаром**, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище Підприємства, є *послуги «Інформація, доступ до якої обмежено»*, що надаються на території, де Підприємство здійснює відповідну господарську діяльність.

4.2.4. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

(40) Відповідно до пункту 4.4 Методики перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) може складатися шляхом визначення суб'єктів господарювання, які мають значущі обсяги продажу (постачання, виробництва), придбання (споживання, використання) товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території.

(41) Значущими обсягами продажу (постачання, виробництва), придбання (споживання, використання) товарів (товарних груп) визначаються обсяги, які, як правило, перевищують 5 відсотків відомих обсягів товарів (товарних груп), що мають ознаки однакових (подібних, аналогічних), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території.

(42) «Інформація, доступ до якої обмежено».

(43) «Інформація, доступ до якої обмежено».

(44) Отже, **продавцями** (постачальниками, виробниками) послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» є суб'єкти господарювання, господарська діяльність яких спрямована на задоволення потреб споживача «Інформація, доступ до якої обмежено».

(45) Підприємство, зокрема у період з 01 січня 2022 року по 16 червня 2026 року, є продавцем (постачальником, виробником) послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», оскільки здійснює зазначену господарську діяльність за допомогою «Інформація, доступ до якої обмежено» для забезпечення потреб споживачів.

(46) Споживачами послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» є фізичні та юридичні особи, які отримують ці послуги на підставі відповідних договорів.

(47) На офіційному вебсайті «Інформація, доступ до якої обмежено» розміщений публічний індивідуальний договір про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено». При цьому у повідомленнях на власному вебсайті Підприємство уточнює, що ця пропозиція (оферта) призначена для споживачів: власників (співвласників, користувачів) житлових та нежитлових приміщень у багатоквартирному будинку, а також власників (користувачів) індивідуальних (садибних) житлових будинків.

(48) Отже, **основними споживачами** таких послуг є юридичні та фізичні особи в межах м. «Інформація, доступ до якої обмежено» – власники (співвласники, користувачі) житлових та нежитлових приміщень в багатоквартирному будинку, а також власники (користувачі) індивідуальних (садибних) житлових будинків «Інформація, доступ до якої обмежено» і які отримують такі послуги *відповідно до укладених з Підприємством індивідуальних договорів* про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» та, крім плати за ці послуги, сплачують плату за абонентське обслуговування.

4.3. Визначення товарних меж ринку

(49) Згідно з абзацом першим пункту 5.1 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

У пункті 1.3 Методики визначено, що товарні межі ринку – товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого

- (50) Відповідно до положень пунктів 5.1–5.3 Методики:

формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є: подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо; наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи); відсутність суттєвої різниці в цінах; взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих;

при проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група) і які можуть бути стандартизовані або диференційовані;

стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.

- (51) Ураховуючи, що необхідною умовою отримання відповідних послуг є «Інформація, доступ до якої обмежено», споживач за звичайних умов не може легко перейти від споживання цього товару до споживання іншого.
- (52) Отже, за показниками взаємозамінності, зокрема за подібністю призначення, споживчими властивостями, умовами використання, подібністю технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо, «Інформація, доступ до якої обмежено», що надає Підприємство, *не мають товарів-замінників*.
- (53) Враховуючи наведене, **товарними межами** досліджуваного ринку є послуги «Інформація, доступ до якої обмежено».

4.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (54) Відповідно до абзацу першого пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи, є неможливим або недоцільним. При цьому слід звернути увагу на те, що при остаточному визначенні територіальних (географічних) меж ринку визначальною є менша здатність до переміщення або попиту, або пропозиції.
- (55) У пункті 1.3 Методики визначено, що *територіальні (географічні) межі ринку* – територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (56) Характерною особливістю взаємодії попиту і пропозиції на ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання таких послуг «Інформація, доступ до якої обмежено». За межами відповідних мереж Підприємства отримання таких послуг є неможливим.
- (57) Ураховуючи положення пунктів 3.1, 3.2 розділу 3 Статуту (нова редакція), затвердженого рішенням «Інформація, доступ до якої обмежено» ради від «Інформація, доступ до якої обмежено», надаючи послуги «Інформація, доступ до якої обмежено» для забезпечення потреб споживачів на території міста «Інформація, доступ до якої обмежено», Підприємство використовує об'єкти і мережі комунальної власності, які

перебувають у господарському віданні Підприємства, вартість яких відображено в самостійному балансі Підприємства.

- (58) Отримання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» є можливим тільки в межах території, де розташовані «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (59) З урахуванням наведеного *територіальними (географічними) межами* досліджуваного ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» визначено територію міста «Інформація, доступ до якої обмежено», де розташовані «Інформація, доступ до якої обмежено» та експлуатуються на правах господарського відання.

4.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку, – часові межі ринку

- (60) Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (61) У пункті 1.3 Методики визначено, що *часові межі ринку* – час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (62) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» *ринок товару (товарний ринок)* – сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (63) Пунктом 1.3 Методики визначено:
попит – певна кількість товару, яку споживачі готові або/та в змозі купити за певну ціну у межах певної території протягом певного періоду;
пропозиція – певна кількість товару, яку суб'єкт господарювання виробляє (або може виробити) і пропонує (або може пропонувати) для реалізації на ринку, чи реалізує (або може реалізувати) на ринку за запропонованою ціною у межах певної території протягом певного періоду.
- (64) Зважаючи на те, що:
у досліджуваному періоді з 01 січня 2022 року по 16 червня 2026 року Підприємство надає послуги «Інформація, доступ до якої обмежено» споживачам на території міста «Інформація, доступ до якої обмежено», де розташовані «Інформація, доступ до якої обмежено», які перебувають на балансі Підприємства, баланс попиту та пропозиції на досліджуваному ринку, а також його структура не змінювались.
- (65) Нарахування плати за послуги «Інформація, доступ до якої обмежено» та нарахування плати за абонентське обслуговування споживачам з якими укладено індивідуальні договори про надання таких послуг проводиться щомісячно протягом усього досліджуваного періоду з 01 січня 2022 року по 16 червня 2026 року.
- (66) Тобто з 01 січня 2022 року по 16 червня 2026 року сукупність товарно-грошових відносин між Підприємством та споживачами з якими укладено індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» не зазнала істотних змін.
- (67) Отже, **часовими межами ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» визначено період з 01 січня 2022 року по 16 червня 2026 року.**

4.6. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (68) Відповідно до пункту 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні

обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

- (69) Згідно з абзацом третім пункту 1.3 Методики *бар'єри вступу на ринок* – це обставини, що перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (70) Бар'єрами для вступу суб'єктів господарювання на досліджуваний ринок послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» є економічні, екологічні, технічні обмеження, пов'язані зі створенням (придбанням, отриманням у користування) відповідної інфраструктури («Інформація, доступ до якої обмежено»), а також адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю отримання дозвільних документів (зокрема ліцензій), наявністю відповідних рішень органу місцевого самоврядування щодо визначення виконавця послуг «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (71) Зазначені обставини перешкоджають новим суб'єктам господарювання вийти на ринок та почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено».

4.7. Визначення потенційних конкурентів

- (72) Відповідно до пункту 9.1 Методики *потенційними конкурентами* вважаються такі суб'єкти господарювання, які: мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (73) «Інформація, доступ до якої обмежено» згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» віднесено до сфер діяльності суб'єктів природної монополії.
- (74) Фізичні та юридичні особи, бюджетні установи, інші споживачі (споживачі) можуть отримувати послуги «Інформація, доступ до якої обмежено» тільки у суб'єкта природної монополії. А відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» *природна монополія* – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку із чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (75) У межах розташування діючих мереж, які знаходяться в господарському віданні Підприємства на території міста «Інформація, доступ до якої обмежено», не встановлено інших суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» або які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо для провадження зазначеної господарської діяльності, але з різних причин не реалізують ці можливості.
- (76) З огляду на зазначене у споживачів «Інформація, доступ до якої обмежено» відсутня альтернатива в отриманні послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» від іншого суб'єкта господарювання.
- (77) Отже, враховуючи наявність адміністративних та організаційних (*економічних, екологічних, технічних обмежень, пов'язаних зі створенням (придбанням, отриманням у користування) відповідної інфраструктури*) бар'єрів вступу на досліджуваний ринок, реальних та потенційних конкурентів «Інформація, доступ до якої обмежено» не встановлено.

4.8. Установлення монопольного (домінуючого) становища

- (78) Враховуючи викладене, Підприємство у територіальних межах міста «Інформація, доступ до якої обмежено», де розташовані «Інформація, доступ до якої обмежено» та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), з якими укладено індивідуальні договори про надання «Інформація, доступ до якої обмежено», не має конкурентів на ринку таких послуг, а відтак споживачі не мають можливості отримувати такі послуги від інших суб'єктів господарювання.
- (79) Абзацом другим частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (80) Отже, Підприємство у період з 01 січня 2022 року по 16 червня 2026 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» в межах території міста «Інформація, доступ до якої обмежено», де розташовані та використовуються (експлуатуються) ним для надання таких послуг своїм абонентам (споживачам), з якими укладено індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», оскільки на цьому ринку у «Інформація, доступ до якої обмежено» немає жодного конкурента.

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (81) Правові засади функціонування ринків у сфері «Інформація, доступ до якої обмежено» визначаються, зокрема:

Законами України, що регулюють відносини у сфері «Інформація, доступ до якої обмежено»;

Законом України «Про житлово-комунальні послуги»;

Законом України «Про метрологію та метрологічну діяльність»;

Нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України, якими затверджено Правила надання відповідних комунальних послуг та типові договори про їх надання;

Постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 808 «Про встановлення граничного розміру плати за абонентське обслуговування у розрахунку на одного абонента для комунальних послуг, що надаються споживачам за індивідуальними договорами про надання комунальних послуг або за індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг» (далі – Постанова № 808).

- (82) Законом України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що послуги, які надаються Підприємством, належать до комунальних послуг.

- (83) Як зазначалося вище, абзацом дев'ятим частини п'ятої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що плата виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальної послуги, що є публічним договором приєднання, складається з плати:

за послугу, що розраховується виходячи з розміру затверджених цін / тарифів на відповідну комунальну послугу та обсягу спожитих комунальних послуг, визначеного відповідно до законодавства;

за абонентське обслуговування, яка не може перевищувати граничний розмір, визначений Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до пункту 11 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» **плата за абонентське обслуговування – платіж, який споживач сплачує виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальних послуг (далі - індивідуальний договір) або за індивідуальним договором з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг (далі – індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем) (крім послуг з**

постачання та розподілу природного газу і з постачання та розподілу електричної енергії), що включає витрати виконавця, пов'язані з укладенням договору про надання комунальної послуги, здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), крім випадків, визначених цим Законом, а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води)».

- (85) Підпунктом 2 пункту 2 Постанови № 808 визначено, що плата за абонентське обслуговування (з урахуванням податку на додану вартість), визначена **відповідно до планованих витрат виконавця** (витрат, пов'язаних з укладенням договору про надання комунальної послуги, із здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води), не повинна перевищувати граничного розміру плати за абонентське обслуговування, визначеного відповідно до цієї постанови.
- (86) Абзацом десятим пункту 1 Постанови № 808 визначено, що під **абонентом** слід розуміти споживача відповідної комунальної послуги (самостійні об'єкти нерухомого майна якого розташовані за однією поштовою адресою), з якими виконавець уклав індивідуальний договір про надання комунальних послуг або індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг.
- (87) Відносини між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність з надання відповідних комунальних послуг (далі – виконавець), та індивідуальним і колективним споживачем (далі – споживач), який отримує або має намір отримувати такі послуги врегульовано чинними Правилами надання таких послуг та типовими договорами.
- (88) Послуги надаються споживачу згідно з умовами типового договору про надання послуг, що укладається з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про житлово-комунальні послуги» (далі – договір), та вимогами цих відповідних Правил.
- (89) Зокрема, нормативно-правовими актами затверджені типові договори про надання відповідних послуг, серед яких: типовий індивідуальний договір про надання комунальних послуг з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем, типовий індивідуальний договір про надання відповідних послуг.
- (90) Відповідно до вказаних типових договорів споживач вносить однією сумою плату виконавцю, яка складається з:

плати за послугу, визначеної відповідно до Правил надання послуги «Інформація, доступ до якої обмежено», та Методики розподілу, що розраховується виходячи з розмірів затверджених уповноваженим органом тарифів на послуги «Інформація, доступ до якої обмежено»;

плати за абонентське обслуговування в розмірі, визначеному виконавцем, але не вище граничного розміру, визначеного Кабінетом Міністрів України, інформація про яку розміщується на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або вебсайті виконавця.

- (91) Законом України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що витрати, пов'язані з обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку, відшкодовуються, зокрема, шляхом сплати споживачами комунальних послуг виконавцю комунальної послуги за абонентське обслуговування, яка не може перевищувати граничний розмір, визначений Кабінетом Міністрів України, у разі укладення індивідуальних договорів або індивідуальних договорів з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем (абзац четвертий частини першої статті 17).
- (92) Абзацом «Інформація, доступ до якої обмежено» Закону України «Інформація, доступ до якої обмежено» визначено, що витрати оператора зовнішніх інженерних мереж на обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку (їх складових частин) відшкодовуються споживачами відповідної комунальної послуги, а також власниками (співвласниками) приміщень, обладнаних індивідуальними системами опалення та/або гарячого водопостачання у такій будівлі, шляхом сплати виконавцю комунальної послуги плати за абонентське обслуговування – за умови укладення індивідуальних договорів або індивідуальних договорів з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг та з урахуванням особливостей, визначених цим Законом і Законом України «Про житлово-комунальні послуги».

6. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ

6.1. Обставини справи

- (93) За інформацією Підприємства (листи від 20.03.2025 № 1284/1114, вх. Відділення № 54-01/972 від 21.03.2025; від 28.08.2025 № 3987/1114, вх. Відділення № 54-01/2917 від 28.08.2025; від 31.03.2026 № 1312/1114, вх. Відділення № 54-01/1192 від 31.03.2026), у досліджуваному періоді розмір *плати за абонентське обслуговування споживачів послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» (далі – Абонплата)* на одного абонента на місяць установлена та введена в дію наказами «Інформація, доступ до якої обмежено»:
- 1) від «Інформація, доступ до якої обмежено» «Про встановлення з 01.01.2022 плати за абонентське обслуговування споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» (далі – Наказ «Інформація, доступ до якої обмежено»)), введено в дію з 01.01.2022 (строк дії: **січень – березень 2022 року**);
  - 2) від «Інформація, доступ до якої обмежено» «Про встановлення з 01.04.2022 плати за абонентське обслуговування споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» (далі – Наказ «Інформація, доступ до якої обмежено»)), введено в дію з 01.04.2022 (строк дії: **квітень – грудень 2022 року**);
  - 3) від «Інформація, доступ до якої обмежено» «Про встановлення з 01.01.2023 плати за абонентське обслуговування споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» (далі – Наказ «Інформація, доступ до якої обмежено»)), введено в дію з 01.01.2023 (строк дії: **січень – грудень 2023 року**);
  - 4) від «Інформація, доступ до якої обмежено» «Про встановлення з 01.01.2024 плати за абонентське обслуговування споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» (далі – Наказ «Інформація, доступ до якої обмежено»)), введено в дію з 01.01.2024 (строк дії: **січень – грудень 2024 року**);
  - 5) від «Інформація, доступ до якої обмежено» «Про встановлення з 01.01.2025 плати за абонентське обслуговування споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» (далі – Наказ «Інформація, доступ до якої обмежено»)), введено в дію з 01.01.2025 (строк дії: **січень – березень 2025 року**);

б) від «Інформація, доступ до якої обмежено» «Про встановлення з 01.04.2025 плати за абонентське обслуговування споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» (далі – Наказ «Інформація, доступ до якої обмежено»), введено в дію з 01.04.2025 (строк дії: **з 01 квітня 2025 року по грудень 2025 року**).

(94) При встановленні Абонплати Підприємство керувалося, зокрема:

1) Порядком формування «Інформація, доступ до якої обмежено» розміру плати за абонентське обслуговування споживачів, з якими укладені індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», затвердженим наказами Підприємства «Інформація, доступ до якої обмежено» (чинним упродовж досліджуваного періоду, далі – **Порядок формування розміру Абонплати**);

2) наказом Підприємства «Інформація, доступ до якої обмежено», згідно з яким включено рентабельність (прибутковість) до плати за абонентське обслуговування споживачів «Інформація, доступ до якої обмежено» у розмірі **2%** від повної собівартості послуг, який застосовується при складанні планових калькуляцій.

(95) За поясненнями Підприємства (лист від 20.03.2025 № 1284/1114):

а) починаючи з 01.01.2022, Абонплата визначалася відповідно до Порядку формування розміру Абонплати та застосовувалася Підприємством до усіх споживачів: юридичних осіб, включаючи бюджетні установи незалежно від розташованості (в окремих будівлях, у багатоквартирних будинках), та населення (населення приватного сектору, розташованого в окремих будівлях, населення у багатоквартирних будинках), з якими укладені індивідуальні договори про надання відповідних послуг (у паперовому варіанті або у варіанті публічних договорів приєднання). Кількість цих споживачів за роками відповідно до даних Підприємства наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Кількість споживачів, до яких застосовувалася плата за абонентське обслуговування, за роками (дані Підприємства)

Рік	Кількість споживачів, з якими укладено індивідуальні договори			
	усього	населення	бюджет	інші
на 01.01.2022	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»
на 01.04.2022	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»
на 01.01.2023	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»
на 01.01.2024	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»
на 01.01.2025	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»	«Інформація, доступ до якої обмежено»

б) до Абонплати входять дві окремі складові (частини), розмір яких встановлено наказами Підприємства:

постійна складова (включає тільки витрати за обслуговування договору, без витрат на заміну та обслуговування вузла / вузлів комерційного обліку (далі – **ВКО, вузла / вузлів комерційного обліку, лічильники**);

змінна складова (включає лише витрати на заміну та обслуговування лічильника).

(96) Відомості про встановлений наказами Підприємства **розмір Абонплати** (у розрахунку на одного абонента на місяць) у 2022–2025 роках наведено в таблиці 2 та таблиці 3.

Таблиця 2

Постійна складова – витрати за обслуговування договору без витрат на заміну та обслуговування вузла / вузлів комерційного обліку

Реквізити наказу про встановлення Абонплати	Період дії Абонплати	Для споживачів послуги «Інформація, доступ до якої обмежено», грн/місяць із ПДВ		Для споживачів послуги «Інформація, доступ до якої обмежено», грн/місяць із ПДВ	
		юридичні особи	населення	юридичні особи	населення
«Інформація, доступ до якої обмежено»	з 01.01.2022 по 31.03.2022	13,00	17,72	13,00	16,76
«Інформація, доступ до якої обмежено»	з 01.04.2022 по 31.12.2022	15,06	19,18	15,06	18,25
«Інформація, доступ до якої обмежено»	з 01.01.2023 по 31.12.2023	10,99	14,47	12,06	14,26
«Інформація, доступ до якої обмежено»	з 01.01.2024 по 31.12.2024	14,75	18,54	14,70	17,46
«Інформація, доступ до якої обмежено»	з 01.01.2025 по 31.03.2025	17,10	21,26	16,76	19,87
«Інформація, доступ до якої обмежено»	з 01.04.2025 по 31.12.2025	17,60	21,71	17,27	20,33

Таблиця 3

Змінна складова – витрати на заміну та обслуговування вузла / вузлів комерційного обліку

Реквізити наказу про встановлення Абонплати	Період дії Абонплати	Для споживачів послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», грн/місяць із ПДВ	
		населення приватного сектору	абоненти в багатоквартирних будинках
«Інформація, доступ до якої обмежено»	з 01.01.2022 по 31.03.2022	9,50*	9,50*
«Інформація, доступ до якої обмежено»	з 01.04.2022 по 31.12.2022	8,08	1,08
«Інформація, доступ до якої обмежено»	з 01.01.2023 по 31.12.2023	12,08	0,74
«Інформація, доступ до якої обмежено»	з 01.01.2024 по 31.12.2024	18,44	1,38
«Інформація, доступ до якої обмежено»	з 01.01.2025 по 31.03.2025	21,37	2,58
«Інформація, доступ до якої обмежено»	з 01.04.2025 по 31.12.2025	21,16	1,79

*Середня вартість обслуговування одного вузла комерційного обліку води на 1 місяць.

- (97) Додатками до наказів про встановлення розмірів та складових Абонплати є відповідні розрахунки:
для всіх споживачів послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» (з вузлами та без вузлів комерційного обліку) (далі – **Калькуляція 1**);
додатково для споживачів послуг з вузлами комерційного обліку (далі – **Калькуляція 2**).
- (98) Під час розгляду Справи Відділенням проаналізовано Калькуляцію 1 та Калькуляцію 2. За результатами аналізу встановлено, що Підприємство до зазначених Калькуляцій необґрунтовано включило такі складові та витрати, що призвело до необґрунтованого розміру Абонплати:
- «Прибуток» (включено до Калькуляції 1 та Калькуляції 2);
  - «відрахування профкому 1,5% ФОП» (включено до Калькуляції 1);
  - «обмінний фонд вузла/вузлів комерційного обліку для заміни та встановлення на період їх повірки» (включено до Калькуляції 2);
  - «послуги із заміни та обслуговування вузлів комерційного обліку (ВКО)» (включено до Калькуляції 2).
- Обґрунтування неправомірності включення зазначених складових наведено у відповідних підрозділах нижче.

6.1.1. Щодо статті витрат «Прибуток»

- (99) Формуючи та встановлюючи Абонплату на 2022–2025 роки, Підприємство включило до усіх Калькуляцій статтю витрат «Прибуток» у розмірі 2% від витрат повної собівартості абонентського обслуговування споживачів комунальних, з якими укладено індивідуальні договори про надання цих послуг, що наведено в таблиці 4.

Таблиця 4

Період	Складові статті витрат «Прибуток» у Калькуляціях		
	Калькуляція 1, грн	Калькуляція 2, грн	усього за складовою статтю витрат «Прибуток» у Калькуляціях 1 та 2, грн
2022	2 646 392	124 470	2 770 862
2023	2 073 992	187 575	2 261 567
2024	2 679 227	287 634	2 966 861
2025	3 076 381	332 776	3 409 157
Усього включено складову «Прибуток»			11 408 447

- (100) Тобто, як видно з таблиці 4, кожного року упродовж досліджуваного періоду до плати за абонентське обслуговування споживачів за індивідуальними договорами про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» Підприємством було включено *прибуток*, що загалом за весь період становить без ПДВ **11 408 447 грн**.
- (101) При тому, що відповідно до пункту 11 частини першої статті 1 **Закону України «Про житлово-комунальні послуги»** *плата за абонентське обслуговування – це платіж, який споживач сплачує виконавцю комунальної послуги за індивідуальним договором про надання комунальних послуг або за індивідуальним договором з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем про надання комунальних послуг (крім послуг з постачання та розподілу природного газу і з постачання та розподілу електричної енергії), що включає витрати виконавця, пов'язані з укладенням договору про надання комунальної послуги, здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами,*

нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), крім випадків, визначених цим Законом, а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води).

- (102) Підпунктом 2 пункту 2 **Постанови № 808** визначено, що плата за абонентське обслуговування (з урахуванням податку на додану вартість), визначена відповідно до планованих витрат виконавця (витрат, пов'язаних з укладенням договору про надання комунальної послуги, із здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води), не повинна перевищувати граничного розміру плати за абонентське обслуговування, визначеного відповідно до цієї постанови.
- (103) З огляду на вказані положення законодавства **плата за абонентське обслуговування** за своєю правовою та економічною суттю призначена виключно для **відшкодування понесених виконавцем витрат**, визначених у пункті 11 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та підпункті 2 пункту 2 Постанови № 808. Вона не є тарифом чи ціною, що включає інвестиційну або прибуткову складову. Отже, включення Підприємством прибутку до плати за абонентське обслуговування дозволяє йому отримати додатковий дохід із платежу, який на конкурентному ринку мав би бути виключно витратним.
- (104) Роз'ясненнями Міністерства розвитку громад та територій України, наданими листом від 14.07.2025 № 17049/8/10-25 (вх. Комітету № 6-07/10462 від 15.07.2025), додатково підтверджено цільовий характер абонентської плати та методологічні засади визначення витрат, зокрема:
- «...на рівні Закону визначено загальний перелік **витрат** за завданнями та функціями, які можуть здійснюватися виконавцем комунальної послуги за рахунок плати за абонентське обслуговування.
- Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про **витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності визначає Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" (П(С)БО 16), затверджене наказом Мінфіну від 31 грудня 1999 р. № 318**».
- (105) Так, пунктом 6 Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318, зокрема, визначено, що **витратами** звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства.
- (106) **Отже**, при складанні Калькуляції 1 та Калькуляції 2 Підприємство, **усупереч** положенням пункту 11 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та підпункту 2 пункту 2 Постанови № 808, **включило прибуток**, який за своєю економічною суттю є збільшенням власного капіталу та за наведеним визначенням не є витратою, у **розмірі 2%** від повної собівартості послуг з абонентського обслуговування.
- З огляду на викладене Підприємство протягом досліджуваного періоду **неправомірно включило** до Калькуляції 1 та Калькуляції 2 статтю витрат «Прибуток» на загальну суму

без ПДВ 11 408 447 грн, що призвело до встановлення економічно необґрунтованого розміру Абонплати, встановленого наказами Підприємства.

6.1.2. *Щодо статті витрат «відрахування профкому 1,5% ФОП»*

- (108) Формуючи та встановлюючи Абонплату на 2022–2025 роки, Підприємство включало до Калькуляції 1 витрати на відрахування професійній спілці у розмірах, вказаних у таблиці 5, розрахованих як 1,5% від розміру фонду оплати праці працівників, задіяних в абонентському обслуговуванні.

Таблиця 5

Період	Витрати на відрахування професійній спілці, включені до Калькуляції 1		
	витрати на оплату праці	%	відрахування профкому, грн
2022	68 670 549	1,5	1 030 058
2023	59 130 724	1,5	886 961
2024	67 178 512	1,5	1 039 132
2025	80 680 376	1,5	1 210 206
Усього витрат на відрахування професійній спілці			4 166 357

- (109) З наведеного в таблиці 5 випливає, що кожного року, упродовж досліджуваного періоду, Підприємство включало до плати за абонентське обслуговування споживачів за індивідуальними договорами про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» витрати на відрахування професійній спілці. Загальний розмір цих витрат, включених до Калькуляції 1 на 2022–2025 роки, **становить без ПДВ 4 166 357 грн**.
- (110) Слід зауважити, що особливості правового регулювання, засади створення, права та гарантії діяльності професійних спілок визначені Законом України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» (далі – Закон про професійні спілки).
- (111) Статтею 1 Закону про професійні спілки, зокрема, визначено:
професійна спілка (профспілка) – добровільна неприбуткова громадська організація, що об'єднує громадян, пов'язаних спільними інтересами за родом їх професійної (трудової) діяльності (навчання);
профспілковий орган – орган, створений згідно із статутом (положенням) профспілки, об'єднання профспілок, через який профспілка здійснює свої повноваження.
- (112) Професійні спілки створюються з метою здійснення представництва та захисту трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів профспілки (частина перша статті 2 Закону про професійні спілки).
- (113) Відповідно до положень частини першої статті 37 Закону про професійні спілки профспілкові організації на підприємствах, в установах, організаціях та їх структурних підрозділах представляють інтереси своїх членів і захищають їх трудові, соціально-економічні права та інтереси. Свої повноваження первинні профспілкові організації здійснюють через утворені відповідно до статуту (положення) виборні органи, а в організаціях, де виборні органи не створюються, – через профспілкового представника, уповноваженого згідно із статутом на представництво інтересів членів профспілки, який діє в межах прав, наданих цим Законом та статутом профспілки.
- (114) Повноваження виборного органу первинної профспілкової організації на підприємстві, в установі, організації, визначені статтею 37 Закону про професійні спілки, стосуються, зокрема, питань укладання та контролю виконання колективного договору; запровадження, перегляду та змін норм праці; оплати праці працівників підприємства.
- (115) При цьому до повноважень виборного органу первинної профспілкової організації на підприємстві в установі, організації, визначених статтею 37 Закону про професійні спілки, не віднесено виконання функцій, витрати на які мають відшкодуватися за

рахунок плати за абонентське обслуговування.

(116) Відзначимо, що сама по собі наявність (чи відсутність) виборного органу профспілкової організації у «Інформація, доступ до якої обмежено» не впливає на необхідність здійснювати функції виконавця комунальних послуг в частині абонентського обслуговування споживачів за індивідуальними договорами про надання цих послуг.

(117) Водночас абонентська плата – це платіж, який сплачується тільки споживачами за індивідуальним договором.

Разом із тим вибір споживачами моделі врегулювання договірних відносин на користь індивідуального договору, з одного боку, та наявність (відсутність) на Підприємстві виборного органу первинної профспілкової організації, з іншого боку, – це ніяким чином не пов'язані події, тому виконання повноважень виборного органу первинної профспілкової організації не має причинно-наслідкових зв'язків з включенням до Абонплати витрат профкому.

(118) Слід зазначити, що листом від 25.10.2024 № 19904/25/10-24 (вх. Комітету № 6-07/13588 від 25.10.2024) Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України (актуальна назва на дату надання листа) повідомило Комітет про таке:

«Законом України «Про житлово-комунальні послуги» визначено поняття плати за абонентське обслуговування та умови застосування цього платежу до споживачів комунальних послуг. Таким чином, на рівні Закону визначено загальний перелік витрат за завданнями та функціями, які можуть здійснюватися виконавцем комунальної послуги за рахунок плати за абонентське обслуговування.

Отже, плата за абонентське обслуговування розраховується виконавцем комунальної послуги на плановий період (12 місяців), виходячи з його витрат, які, у свою чергу, визначаються з урахуванням завдань та функцій, визначених статтею 1 Закону.

Такі витрати виконавця комунальної послуги мають підтверджувати виконання запланованих у планованому періоді завдань (функцій), пов'язаних саме із абонентським обслуговуванням відповідних споживачів».

(119) Отже, відрахування на профспілковий комітет (1,5% ФОП) не мають прямого функціонального зв'язку з абонентським обслуговуванням. «Інформація, доступ до якої обмежено». Отже, витрати на відрахування профспілковому комітетові не відповідають цільовому призначенню плати за абонентське обслуговування й не можуть бути включені до її складу.

(120) Враховуючи викладене, а також відсутність будь-якого нормативного підтвердження виконання профспілковим комітетом функцій, безпосередньо пов'язаних з абонентським обслуговуванням споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», включення цих нецільових витрат до складу абонентської плати суперечить її цільовому призначенню, що призвело до встановлення економічно необґрунтованого розміру Абонплати.

(121) Отже, Підприємство неправомірно включило до Калькуляції 1 витрати на відрахування професійній спілці в розмірі 1,5% фонду оплати праці працівників, задіяних в абонентському обслуговуванні, на загальну суму **без ПДВ 4 166 357 грн**, що спричинило ущемлення інтересів споживачів послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» в досліджуваному періоді.

6.1.3. Щодо статті витрат «обмінний фонд вузла / вузлів комерційного обліку для заміни та встановлення на період їх повірки»

(122) Підприємство, формуючи та встановлюючи Абонплату на 2022–2025 роки, включало до Калькуляції 2 витрати з придбання вузлів комерційного обліку (ВКО) для обмінного фонду для заміни та встановлення їх на період повірки.

(123) Вказані планові витрати наведені в таблиці 6.

Таблиця 6

Період	Планові витрати на придбання лічильників для обмінного фонду		Усього планових витрат на придбання лічильників, грн
	для заміни вузлів комерційного обліку, грн	для встановлення на період повірки, грн	
2022	1 312 210	34 670	1346 880
2023	3 560 590	-	3 560 590
2024	5 634 806	83 621	5718 427
2025	7 086 524	-	7 086 524
Усього за 2022–2025	17 594 130	118 291	17 712 421

(124) З наведеного у таблиці 6 вбачається, що упродовж досліджуваного періоду для забезпечення потреб об'єктів, обладнаних вузлами комерційного обліку, до вартості Абонплати Підприємством включено планові витрати:

на придбання вузла / вузлів комерційного обліку для їх заміни на загальну суму 17 594 130 грн;

на придбання вузла / вузлів комерційного обліку для встановлення їх на період повірки на загальну суму 118 291 грн.

(125) За інформацією Підприємства (листи від 20.03.2025 № 1284/1114, від 28.08.2025 № 3987/1114), вказані розрахунки Підприємством здійснені відповідно до його наказів «Інформація, доступ до якої обмежено», виходячи з потреби, у розмірах:

1% від загальної кількості взятих на абонентський облік ВКО для усіх діаметрів та місць розташування, заміна яких проводиться без попередньої періодичної повірки лічильників;

2% від кількості лічильників, які підлягають періодичній повірці один раз на чотири роки та щодо яких отриманий негативний результат, розподіленої на 4 роки – строк між періодичними повірками.

(126) При цьому Підприємство (листами від 28.08.2025 № 3987/1114, від 16.10.2025 № 4940/1114) також повідомило, що упродовж досліджуваного періоду придбало лічильників для обмінного фонду у кількості **310 одиниць** на загальну суму **без ПДВ 1 416 881 грн**, у тому числі:

2022 – 0 одиниць;

2023 – 71 од. на суму 334 525 грн;

2024 – 239 од. на суму 1 082 356 грн;

2025 – 0 одиниць.

(127) Узагальнені порівняльні дані планових витрат Підприємства на придбання лічильників для обмінного фонду (для заміни ВКО та для встановлення на період повірки), включених до Калькуляції 2, та відповідних фактичних витрат у періоді з 01 січня 2022 року по 31 грудня 2025 року (з розбивкою по роках) наведені в таблиці 7.

Період (рік)	Придбання лічильників для обмінного фонду					
	для заміни вузлів комерційного обліку			для встановлення на період перевірки		
	планові витрати	фактичні витрати, без ПДВ	відхилення	планові витрати	фактичні витрати, без ПДВ	відхилення
2022	1 312 210	0	- 1 312 210	34 670	-	- 34 670
2023	3 560 590	334 525	- 3 226 065	-	-	
2024	5 634 806	1 082 356	- 4 552 450	83 621	-	- 83 621
2025	7 086 524	0	- 7 086 524			
Усього	17 594 130	1 416 881	- 16 177 249	118 291		- 118 291

- (128) На дату прийняття цього рішення до Відділення не надходило іншої інформації про фактичне придбання лічильників для обмінного фонду та документальне підтвердження настання обставин щодо необхідності їх придбання, ніж наведено у таблиці 7 (зокрема з листом Підприємства від 03.12.2025 № 6327/1114 (вх. Відділення № 53-01/4350 від 03.12.2025) у відповідь на подання від 13.11.2025 № 54-03/308-П про попередні висновки у справі № 54/81-25, з листом Підприємства від 31.03.2026 № 1312/1114 (вх. Відділення № 53-01/1192 від 31.03.2026) у відповідь на вимогу про надання інформації від 17.03.2026 № 54-02/1116е).
- (129) Отже, дані, наведені у таблиці 7, свідчать, що Підприємство з 01 січня 2022 року по 31 грудня 2025 року не використало кошти на придбання лічильників для заміни та встановлення їх на період перевірки у запланованих обсягах (17 712 421 грн = 17 594 130 + 118 291). Різниця невикористаних коштів становила **16 295 540** грн (16 177 249 + 118 291).
- (130) Слід зазначити, що Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України (актуальна назва на дату надання листа) як головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері житлово-комунального господарства, у листі від 16.04.2024 № 4980/25/14-24 наголошено, зокрема:
«...за умови неможливості виконання частини функцій, пов'язаних із обслуговуванням виконавцем комунальних послуг абонентів за індивідуальними договорами або за індивідуальними договорами з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем (наприклад, неможливістю зняття показань вузлів комерційного обліку, здійснення обслуговування та заміни вузлів комерційного обліку з причин, що не залежать від виконавця, зокрема в період воєнного стану), розмір плати за абонентське обслуговування, що застосовується до споживача, має бути перерахованим (зменшеним) виконавцем комунальної послуги відповідно до фактично понесених витрат».
- (131) Аналогічну позицію наведено й у листах Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 25.10.2024 № 19904/25/10-24 (вх. Комітету № 6-07/13588 від 25.10.2024), а також Міністерства розвитку громад та територій України від 14.07.2025 № 17049/8/10-25 (вх. Комітету № 6-07/10462 від 15.07.2025) та від 15.07.2025 № 17227/8/10-25 (вх. Комітету № 6-07/10567 від 16.07.2025), якими водночас повідомлено Комітет, що:
«Міністерство рекомендує виконавцям комунальних послуг здійснювати аналіз планових витрат, які увійшли до складу плати за абонентське обслуговування, та фактично понесених витрат».
 При цьому, наголошуючи, що *«...розмір плати за абонентське обслуговування, що застосовується до споживача, має бути перерахованим (зменшеним) виконавцем комунальної послуги відповідно до фактично понесених витрат».*

- (132) Отже, планові витрати, включені виконавцем комунальної послуги до складу плати за абонентське обслуговування, без подальшого підтвердження фактичного виконання запланованих у планованому періоді відповідних завдань (функцій), пов'язаних саме з абонентським обслуговуванням споживачів, та за умови **непроведення** виконавцем комунальної послуги перерахування (зменшення) плати за абонентське обслуговування згідно з фактично понесеними витратами, є **економічно необґрунтованими**.
- (133) Як з'ясовано під час розгляду Справи, Підприємство **не коригувало** (не перераховувало у бік зменшення) розмір Абонплати по Калькуляції 2 у зв'язку з невиконанням частини функцій, пов'язаних із заміною та обслуговуванням вузлів комерційного обліку, **відповідно до фактично понесених витрат**.
- (134) Отже, Підприємство, встановлюючи Абонплату на 2022–2025 роки, діючи системно, включило до Калькуляції 2 (не здійснюючи відповідних перерахунків) економічно необґрунтовані витрати на придбання лічильників обмінного фонду для їх заміни та для встановлення на період перевірки загальною сумою **без ПДВ 16 295 540 грн**, що призвело до встановлення економічно необґрунтованого розміру Абонплати, встановленої наказами Підприємства.

6.1.4. *Щодо статті витрат «послуги із заміни та обслуговування вузлів комерційного обліку»*

- (135) Формуючи та встановлюючи Абонплату на 2022–2025 роки, Підприємство включило до Калькуляції 2 витрати **на оплату послуг із заміни та обслуговування вузлів комерційного обліку (ВКО)**, яких Підприємство планувало зазнати, замовляючи відповідні послуги у сторонніх організацій (аутсорсерів).
- (136) Вказані планові витрати Підприємство включало до Калькуляції 2 на 2022–2025 роки у розмірах, наведених у таблиці 8.

Таблиця 8

Період	Витрати на оплату послуг із заміни та обслуговування ВКО, включені до Калькуляції 2, грн
2022	4 217 911
2023	5 022 878
2024	7 989 984
2025	8 567 990
Усього за період 2022–2025 років	25 798 763

- (137) З наведеного в таблиці 8 вбачається, що упродовж досліджуваного періоду Підприємство включало до Абонплати планові витрати на придбання послуг із заміни та обслуговування ВКО. Загальна сума цих витрат становить 25 798 763 грн.
- (138) За інформацією Підприємства (листи від 20.03.2025 № 1284/1114, від 28.08.2025 № 3987/1114), вказані розрахунки Підприємством здійснені відповідно до його наказів «Інформація, доступ до якої обмежено» виходячи з умов обслуговування ВКО на Підприємстві; витрати на послуги з обслуговування та заміни ВКО включають: послуги сторонньої організації з обслуговування ВКО із заміною або без заміни допоміжних пристроїв (у тому числі демонтаж, транспортування, монтаж); послуги сторонньої організації з перевірки лічильників ВКО на місці постійної експлуатації; послуги сторонньої організації з перевірки лічильників ВКО на стаціонарному обладнанні виходячи з потреби у розмірах:
1% від загальної кількості взятих на абонентський облік ВКО для усіх діаметрів та

місць розташування, заміна яких проводиться без попередньої періодичної перевірки лічильників;

2% від кількості лічильників, які підлягають періодичній повірці один раз на чотири роки та щодо яких отриманий негативний результат, розподіленої на 4 роки – строки між періодичними повірками.

- (139) Крім того, «Інформація, доступ до якої обмежено» (лист від 28.08.2025 № 3987/1114, від 16.10.2025 № 4940/1114) також повідомило та надало підтвердні документи, відповідно до яких фактичне придбання послуг з обслуговування та заміни ВКО у досліджуваному періоді відбулося на загальну суму **без ПДВ 6 784 686 грн.**

Також із цього приводу Підприємство надало такі пояснення (цитата):

«З метою обслуговування вузлів комерційного обліку за вказаний період Підприємством укладено два Договори про надання послуг: «Інформація, доступ до якої обмежено»», надавши на підтвердження копії документів (актів надання послуг, рахунків на оплату, виписок із рахунків, реєстрів документів на оплату).

- (140) Крім того, Підприємство (лист від 03.12.2025 № 6327/1114, вх. Відділення № 53-01/4350 від 03.12.2025) у відповідь на Подання, а також лист від 31.03.2026 № 1312/1114 (вх. Відділення № 53-01/1192 від 31.03.2026) у відповідь на вимогу про надання інформації від 17.03.2026 № 54-02/1116е) повідомило уточнену інформацію та надало підтвердні документи, відповідно до яких фактичні витрати з обслуговування та заміни ВКО у досліджуваному періоді (упродовж 2022–2025 років) відбулися на загальну суму **без ПДВ 16 342 714 грн**, у тому числі працівниками Підприємства фактично виконано робіт на загальну суму **без ПДВ 1 261 921 грн**, фактичне придбання послуг з обслуговування та заміни ВКО у досліджуваному періоді відбулося на загальну суму **без ПДВ 15 080 793 грн.**

- (141) Узагальнені порівняльні відомості планових витрат Підприємства у 2022–2025 роках на оплату послуг із заміни та обслуговування вузлів комерційного обліку (ВКО), включених до Калькуляції 2, та відповідних фактичних документально підтверджених витрат Підприємства за період 2022–2025 років (ураховуючи уточнену інформацію, надану листами від 03.12.2025 № 6327/1114, від 31.03.2026 № 1312/1114) наведені в таблиці 9.

Таблиця 9

Період	Витрати на оплату послуг <i>із заміни та обслуговування ВКО</i> (грн)		
	включено до Калькуляції 2	фактично придбано (документально підтверджено)	відхилення від планових показників у Калькуляції 2
2022	4 217 911	450 135	- 3 767 776
2023	5 022 878	705 515	- 4 317 363
2024	7 989 984	988 500	- 7 001 485
2025	8 567 990	14 198 564	5 630 574
Усього	25 798 763	16 342 714	- 9 456 050

- (142) Дані таблиці 9 свідчать, що Підприємство у період з 01 січня 2022 року не використало коштів на придбання послуг сторонніх організацій з обслуговування та заміни ВКО у запланованих обсягах (25 798 763 грн), різниця невикористаних коштів становила **без ПДВ 9 456 050 грн.**

- (143) Крім того, Підприємство **не коригувало** (не перераховувало у наступних періодах у сторону зменшення) **розмір Абонплати** у зв'язку з невиконанням частини функцій, пов'язаних із заміною та обслуговуванням вузлів комерційного обліку, **відповідно до фактично понесених витрат**, як передбачено у листах Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 25.10.2024 № 19904/25/10-24 (вх. Комітету № 6-07/13588 від 25.10.2024), а також Міністерства розвитку громад та територій України від 14.07.2025 № 17049/8/10-25 (вх. Комітету № 6-07/10462

від 15.07.2025) та від 15.07.2025 № 17227/8/10-25 (вх. Комітету № 6-07/10567 від 16.07.2025), про що зазначено вище.

- (144) Отже, планові витрати, включені «Інформація, доступ до якої обмежено» (виконавцем комунальної послуги) до складу плати за абонентське обслуговування без подальшого підтвердження фактичного виконання запланованих у планованому періоді відповідних завдань (функцій), пов'язаних саме з абонентським обслуговуванням споживачів, та за умови непроведення виконавцем комунальної послуги перерахування (зменшення) плати за абонентське обслуговування згідно з фактично понесеними витратами, є економічно необґрунтованими.
- (145) Отже, Підприємство, встановлюючи Абонплату на 2022–2025 роки, діючи системно, включило до Калькуляції 2 (не здійснюючи відповідних перерахунків) економічно необґрунтовані витрати на придбання послуг сторонніх організацій з обслуговування та заміни ВКО загальною сумою **без ПДВ 9 456 050** грн, що призвело до встановлення економічно необґрунтованого розміру Абонплати, встановленої наказами Підприємства.

6.1.5. Загальні висновки щодо підрозділів 6.1.1–6.1.4

- (146) За результатом аналізу Калькуляцій 1 та 2 встановлено включення Підприємством до плати за абонентське обслуговування (встановленої Підприємством на 2022–2025 роки) **економічно необґрунтованих статей витрат** на загальну суму **без ПДВ 41 326 394** грн, зокрема:

витрати за статтею «Прибуток» загальною сумою **без ПДВ 11 408 447** грн (включено до Калькуляції 1 та Калькуляції 2);

витрати за статтею «відрахування профкому 1,5% ФОП» у сумі **без ПДВ 4 166 357** грн, з огляду на відсутність законодавчо закріпленої норми та нормативного підтвердження виконання профкомом функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (включено до Калькуляції 1);

витрати за статтею «придбання лічильників обмінного фонду для їх заміни та для встановлення на період їх повірки» у сумі **без ПДВ 16 295 540** грн у зв'язку з непроведенням перерахунків згідно з фактично понесеними витратами (включено до Калькуляції 2);

витрати за статтею «придбання послуг із заміни та обслуговування вузлів комерційного обліку (ВКО)» у сумі **без ПДВ 9 456 050** грн у зв'язку з непроведенням перерахунків згідно з фактично понесеними витратами (включено до Калькуляції 2).

- (147) Вищевказане призвело до **економічно необґрунтованої (завищеної) вартості Абонплати** для споживачів: юридичних осіб (включаючи бюджетні установи незалежно від розташованості (в окремих будівлях, у багатоквартирних будинках) та населення (населення приватного сектору, розташованого в окремих будівлях, населення у багатоквартирних будинках), з якими укладені індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», **на загальну суму з ПДВ 49 591 673** грн.

6.2. Антиконтурентні наслідки дій Відповідача

- (148) Матеріалами Справи підтверджено, що Підприємство у **період з 01 січня 2022 року по 16 червня 2026 року** займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» в межах території міста «Інформація, доступ до якої обмежено», де розташовані «Інформація, доступ до якої обмежено», як таке, що не має жодного конкурента.

- (149) Встановлення Підприємством наказами «Інформація, доступ до якої обмежено» та

застосування у період дії цих наказів економічно необґрунтованого розміру плати за абонентське обслуговування для споживачів комунальних послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», з якими укладено індивідуальні договори про надання зазначених послуг, призвело до ущемлення інтересів споживачів.

6.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (150) Підприємство є єдиним виконавцем послуг з «Інформація, доступ до якої обмежено» для споживачів у місті «Інформація, доступ до якої обмежено», та які отримують ці послуги відповідно до укладених із Підприємством договорів.
- (151) Така поведінка була б неможливою за умови існування значної конкуренції на ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» в межах території міста «Інформація, доступ до якої обмежено», де розташовані «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (152) Адже за умов конкуренції встановлення необґрунтованого розміру Абонплати було б неможливим, оскільки споживачі мали б змогу обрати інше підприємство – виконавця відповідних послуг, який під час розрахунку Абонплати дотримувався б вимог законодавства України.
- (153) Згідно із частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

7. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (154) Згідно з абзацом другим частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (155) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку визнаються, зокрема, дії суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (156) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (157) Враховуючи викладене, дії Підприємства, яке у період з 01 січня 2022 року по 16 червня 2026 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» в межах території міста «Інформація, доступ до якої обмежено», де розташовані мережі, що перебувають у господарському віданні «Інформація, доступ до якої обмежено», які полягають у встановленні та застосуванні з 01 січня 2022 року економічно необґрунтованого розміру плати за абонентське обслуговування споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», у розрахунку на одного абонента на місяць, внаслідок включення до розрахунків плати за абонентське обслуговування необґрунтованих витрат, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» шляхом вчинення дій, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

8. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (158) Підприємство листом від 03.12.2025 № 6327/1114 (вх. Відділення 53-01/4350 від 03.12.2025, далі – Лист) повідомило Відділення, що Подання надійшло до Підприємства 14.11.2025, а також надало заперечення до змісту Подання.
- (144) Надалі Підприємство послідовно викладало свої зауваження та доводи у таких документах: листом від 29.01.2026 № 428/1114 (вх. Відділення № 54-01/408 від 29.01.2026) надано додаткові пояснення; листом від 01.04.2026 № 1336/1114 (вх. Відділення № 54-01/1216 від 01.04.2026, далі – Лист від 01.04.2026) наведено аналогічні заперечення щодо фактичних обставин у справі № 54/81-25 та надано заперечення в частині визначення монопольного (домінуючого) становища Підприємства на досліджуваному ринку; листом від 12.06.2026 № 2561/1114 (вх. Комітету № 8-01/8902 від 12.06.2026) Підприємство надало заперечення щодо обставин, викладених у Поданні, які беруться до уваги під час визначення розміру штрафу. Під час засідання Тимчасової адміністративної колегії 16.06.2026 представник Підприємства подав клопотання щодо долучення до матеріалів справи заперечень без номера від 16.06.2026 (вх. Комітету «Інформація, доступ до якої обмежено»). Зазначені заперечення за своїм змістом є аналогічними раніше наданим Підприємством зауваженням і поясненням та не містять нових обґрунтувань чи доказів, які б спростовували висновки, наведені в Поданні та цьому рішенні.

8.1. *Щодо монопольного (домінуючого) становища Підприємства на ринку та ущемлення інтересів споживачів*

- (159) Підприємство в Листі від 01.04.2026 заперечує висновки у Поданні про зайняття ним монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», оскільки, на думку Підприємства, такі висновки не відповідають обставинам справи; неправильно визначено товарні межі ринку, бо не охоплюють абонентське обслуговування; отже, не доведено обставин наявності у Підприємства монопольного (домінуючого) положення на ринку, на якому вчинено порушення.
- (160) Свою позицію Підприємство обґрунтовує тим, що:
- плата за абонентське обслуговування не є складовою послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», які надає Підприємство;
  - абонентське обслуговування та/або плата за абонентське обслуговування не є взаємозамінним товаром та не є однією товарною групою з послугами «Інформація, доступ до якої обмежено»;
  - наявні в матеріалах справи роз'яснення Міністерства розвитку громад та територій України підтверджують право співвласників багатоквартирного будинку (об'єднання співвласників багатоквартирного будинку) самостійно обирати одну з моделей організації договірних відносин, визначених частиною першою статті 14 Закону України «Про житлово-комунальні послуги». При укладанні колективного договору або договору про надання комунальних послуг з колективним споживачем плата за абонентське обслуговування не нараховується виконавцем комунальної послуги споживачам. Відтак, на думку Підприємства, застосування чи незастосування плати за абонентське обслуговування виконавцем комунальної послуги залежить від рішень співвласників багатоквартирного будинку, які мають право та можливість прийняти рішення щодо обрання моделі договірних відносин, що не передбачатиме плати за абонентське обслуговування, а Подання помилково не враховує вказану можливість самостійного вибору;

Подання не містить інформації про те, які саме інтереси споживачів були ущемлені внаслідок прийняття та застосування наказів Підприємства «Інформація, доступ до якої

обмежено», та не містить інших доказів причинно-наслідкового зв'язку між зазначеними діями Підприємства та ущемленням інтересів споживачів.

(161) Зазначене спростовується, зокрема, таким:

– *щодо товарних меж ринку та правової природи абонентської плати:*

саме по собі абонентське обслуговування споживачів виконавцем комунальної послуги, що має у складі саме функції виконавця цих послуг з укладення договору про надання комунальної послуги, здійснення розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахування та стягнення плати за спожиті комунальні послуги, обслуговування та заміни вузлів комерційного обліку води і теплової енергії (у разі їх наявності у будівлі споживача), та не здійснюється (не реалізується) на підставі окремого договору чи рахунку, **не є окремим видом господарської діяльності, не є окремим предметом господарського обороту, тобто не є товаром (продукцією, роботою, послугою) у розумінні Методики;**

саме послуги «Інформація, доступ до якої обмежено» є предметом господарського обороту, при цьому плата за абонентське обслуговування **не є ціною чи тарифом**, це платіж, що враховує певні витрати виконавця досліджуваної комунальної послуги, яких виконавець зазнає або не зазнає залежно від моделі договірних відносин зі споживачем комунальної послуги (*платіж, що включає витрати виконавця, пов'язані з укладенням договору про надання комунальної послуги, здійсненням розподілу обсягу спожитих послуг між споживачами, нарахуванням та стягненням плати за спожиті комунальні послуги, обслуговуванням та заміною вузлів комерційного обліку (у разі їх наявності у будівлі споживача), крім випадків, визначених цим Законом, а також за виконання інших функцій, пов'язаних з обслуговуванням виконавцем абонентів за індивідуальними договорами (крім обслуговування та поточного ремонту внутрішньобудинкових систем теплопостачання, водопостачання, водовідведення та постачання гарячої води)*),

тобто плата за абонентське обслуговування – це платіж, який Підприємство, займаючи монополіне (домінуюче) становище на ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», отримує виключно на підставі індивідуального договору про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено»;

– *щодо моделі колективного споживача:*

згідно зі статтею 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах. Договори про надання комунальних послуг можуть затверджуватися окремо для різних моделей організації договірних відносин та для різних категорій споживачів;

статтями 13 та 14 України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено можливість укладення договорів про надання комунальних послуг як з індивідуальними споживачами, так і з колективним споживачем (об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку або іншою юридичною особою, яка об'єднує всіх співвласників такого будинку) або укладення колективного договору, що укладається від імені та за рахунок усіх співвласників багатоквартирного будинку управителем або іншою уповноваженою співвласниками особою;

колективна модель відносин, за якої споживач не сплачує виконавцю абонплату, не підтверджує існування самостійного ринку абонентського обслуговування. У цьому випадку виконання функцій щодо розподілу послуг відповідно до кількісного показника комунальних послуг, нарахування плати та друку квитанцій здійснюється управителем будинку або об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку у межах і в складі іншої господарської діяльності — діяльності з управління багатоквартирним будинком (відповідно до Закону України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку») на підставі договору про надання послуг з управління;

– щодо ущемлення інтересів споживачів та причинно-наслідкового зв'язку:

твердження Підприємства про відсутність доказів ущемлення інтересів та причинно-наслідкового зв'язку спростовується матеріалами справи, а також інформацією, яку саме Підприємство офіційно надало Відділенню листами «Інформація, доступ до якої обмежено»;

матеріалами справи № 54/81-25 (зокрема підрозділами 6.1.1–6.1.4 цього рішення) доведено, що Підприємство при формуванні Калькуляцій 1 та 2 включило до складу плати за абонентське обслуговування на 2022–2025 роки необґрунтовані статті витрат (зокрема: «Прибуток» у сумі 11 408 447 грн; «відрахування профкому 1,5% ФОП» у сумі 4 166 357 грн; «придбання лічильників обмінного фонду для їх заміни та для встановлення на період їх повірки» у сумі 16 295 540 грн; «придбання послуг із заміни та обслуговування вузлів комерційного обліку (ВКО)» у сумі 9 456 050 грн) на загальну суму без ПДВ 41 326 394 грн;

наявні в матеріалах справи № 54/81-25 Калькуляції 1 та 2 підтверджують, що визначення розміру плати за абонентське обслуговування здійснено Підприємством шляхом ділення сукупного обсягу витрат на загальну кількість абонентів. Внаслідок включення до цих калькуляцій зазначених необґрунтованих та не пов'язаних із абонентським обслуговуванням витрат Підприємством встановлено та застосовано необґрунтований розмір Абонплати для споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено»;

причинно-наслідковий зв'язок полягає в тому, що прийняття та застосування Підприємством наказів «Інформація, доступ до якої обмежено» призвели до фінансового обов'язку у кожного індивідуального споживача сплачувати необґрунтований розмір Абонплати, що ущемлює їхні економічні інтереси.

8.2. Щодо статті витрат «Прибуток»

(162) Підприємство в Листі обґрунтовує включення до вартості Абонплати «Прибутку» такими обставинами:

*«Постановою КМУ від 19.08.2021 № 808 “Про встановлення граничного розміру плати за абонентське обслуговування...” визначено, що плата за абонентське обслуговування (з урахуванням податку на додану вартість), визначена відповідно до **планованих витрат виконавця**....*

*Відповідно до статті 185 Податкового кодексу України, об'єктом оподаткування податком на додану вартість є, зокрема, **постачання послуг**, місце постачання яких розташоване на митній території України.*

*Таким чином, плата за абонентське обслуговування споживачів, з якими укладено індивідуальні договори «Інформація, доступ до якої обмежено», є **послугою**, яка виробляється у процесі певного виду господарської діяльності підприємства.*

Будь-яка господарська діяльність підприємства, серед іншого, має на меті отримання прибутку, якщо це прямо не заборонено законодавством України.

*На даний час **відсутні нормативні документи щодо включення або невключення прибутку.***

...Інфляційні процеси, які під час військового стану пришивидишилися, спричиняють зростання витрат. За фактом інфляція перевищує прогностичні показники, які визначаються Кабінетом Міністрів України.

...При цьому слід врахувати, що не всі споживачі під час військового стану мають можливість своєчасно розраховуватися за надані підприємством послуги з абонентського обслуговування, що приводить до накопичення заборгованості...

Так як плати за абонентське обслуговування враховує планові витрати, які можуть не співпадати з фактичними (зокрема, через інфляційні процеси), а на пряму використання врахованого прибутку законодавчо не встановлені, то прибуток має нівелювати для підприємства ризики, якщо фактичні витрати перевищуватимуть планові, зміниться кількість споживачів або споживачами не будуть оплачуватися

послуги з абонентського обслуговування у встановлених підприємством розмірах і поповнювати обігові кошти підприємства (по аналогії з прибутком, що враховується у тарифах на «Інформація, доступ до якої обмежено»).

Також, необхідно звернути увагу, що Міністерство розвитку громад та територій України у своєму листі № 17049/8/10-25 від 14.07.2025 на адресу Антимонопольного комітету України зазначає "що стосується включення або не включення прибутку до складу плати за абонентське обслуговування, то це питання також не регулюється чинними нормативно-правовими актами".

(163) Зазначене спростовується таким.

(164) Абонентське обслуговування споживачів комунальних послуг виконавцем цих послуг не є окремою господарською діяльністю виконавця, отже, не є послугою по суті, тому плата за абонентське обслуговування не є тарифом чи ціною, а є лише частиною витрат виконавця комунальних послуг, введена в окремий платіж і тому, як зауважує Міністерство розвитку громад та територій України у своєму листі № 17049/8/10-25 від 14.07.2025 на адресу Комітету (в контексті наведеної Підприємством цитати), «не передбачено вимог щодо необхідності регулювання цього платежу шляхом встановлення розмірів плати..., на рівні Закону (Закону України "«Про житлово-комунальні послуги») визначено загальний перелік витрат за завданнями та функціями, які можуть здійснюватися виконавцем комунальної послуги за рахунок плати за абонентське обслуговування.

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності визначає Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" (П(С)БО 16), затверджене наказом Мініфіну від 31 грудня 1999 р. № 318».

(165) Також слід зауважити щодо пояснень Підприємства, що включення прибутку до складу Абонплати має нівелювати для Підприємства ризики (зокрема через інфляційні процеси), якщо фактичні витрати перевищуватимуть планові, не відповідає фактичним обставинам, оскільки (з інформації, наданої у листі Підприємства від 28.08.2025 № 3987/1114):

планові витрати, включені до Абонплати на 2022–2025 роки, визначалися Підприємством з урахуванням прогностичних індексів цін виробників промислової продукції, визначені відповідними постановами Кабінету Міністрів України;

у досліджуваному періоді фактичні витрати Підприємства, пов'язані з абонентським обслуговуванням споживачів, не перевищували планових витрат.

(166) **Отже**, Підприємство не спростувало висновків у Поданні, що при складанні Калькуляції 1 та Калькуляції 2 Підприємство, **усупереч** положенням пункту 11 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та підпункту 2 пункту 2 Постанови № 808, **включило прибуток** (на загальну суму без ПДВ **11 408 447 грн**), який за своєю економічною суттю є збільшенням власного капіталу та за наведеним визначенням не є витратою, що призвело до встановлення економічно необґрунтованого розміру Абонплати, встановленого наказами Підприємства.

8.3. Щодо статті витрат «відрахування профкому 1,5% ФОП»

(167) Підприємство в Листі обґрунтовує включення до вартості Абонплати «відрахування профкому 1,5% ФОП» такими обставинами:

«Правове регулювання діяльності професійних спілок визначається Законом України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності" від 15.09.1999 № 1045-XIV (далі - Закон про професійні спілки).

Відповідно до статті 37 Закону про професійні спілки профспілкові організації на підприємствах, в установах, організаціях та їх структурних підрозділах представляють інтереси своїх членів і захищають їх трудові, соціально-економічні

права та інтереси. Свої повноваження первинні профспілкові організації здійснюють через утворені відповідно до статуту (положення) виборні органи, а в організаціях, де виборні органи не створюються, - через профспілкового представника, уповноваженого згідно із статутом на представництво інтересів членів профспілки, який діє в межах прав, наданих цим Законом та статутом профспілки.

Статтею 44 Закону про професійні спілки встановлено, що роботодавці зобов'язані відраховувати кошти первинним профспілковим організаціям на культурно-масову, фізкультурну і оздоровчу роботу в розмірах, передбачених колективним договором та угодами, але не менше ніж 0,3 відсотка фонду оплати праці з віднесенням цих сум на валові витрати, а у бюджетній сфері - за рахунок виділення додаткових бюджетних асигнувань.

Відповідні обов'язки «Інформація, доступ до якої обмежено» визначені у розділі X «Гарантії діяльності профспілкового комітету та профспілкового активу» Колективного договору між роботодавцем та працівниками «Інформація, доступ до якої обмежено» по забезпеченню економічного та соціального розвитку трудового колективу і захисту прав працівників» на 2022-2023 та 2024-2025 роки (додаток 11).

Зокрема, пункт 4 розділу X «Гарантії діяльності профспілкового комітету та профспілкового активу» Колективних договорів на 2022-2023 та 2024-2025 роки передбачає, що роботодавець зобов'язаний перерахувати профспілковій організації згідно погодженого кошторису до 1,5 % від запланованого фонду оплати праці на оздоровчу, культурно-масову та фізкультурну роботу з віднесенням цих сум на валові витрати, на підставі ст. 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», ст. 250 КЗпП України.

Аналогічна норма міститься і в Кодексі законів про працю України. Так, ст. 250 Кодексу передбачає, що роботодавці зобов'язані відраховувати кошти первинним профспілковим організаціям на культурно-масову, фізкультурну і оздоровчу роботу в розмірах, передбачених колективними договорами та угодами, але не менше ніж 0,3 відсотка фонду оплати праці відповідно до Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності».

Працівники підприємства у тому числі й ті, які задіяні в абонентському обслуговуванні, за рахунок зазначених коштів можуть отримати виплату (допомогу) у передбачених Положенням про здійснення виплат і відшкодувань членам Первинної профспілкової організації Підприємства (додаток X.1 до розділу X Колективного договору), зокрема, у разі захворювання, смерті найближчих родичів, наявності шкоди від стихійного лиха або у наслідку військових дій, одруження, народження дитини тощо. Також, передбачається часткова оплата путівок на оздоровлення працівників та їх дітей.

Тобто відрахування профспілковим організаціям коштів на культурно-масову, фізкультурну і оздоровчу роботу в розмірах, передбачених колективним договором та угодами, але не менше ніж 0,3 відсотка фонду оплати праці – це законодавчо встановлений обов'язок, якого і дотримується «Інформація, доступ до якої обмежено».

(168) Зазначене спростовується таким.

(169) Вкотре відзначимо, що **на рівні Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено загальний перелік витрат за завданнями та функціями, які можуть здійснюватися виконавцем комунальної послуги за рахунок плати за абонентське обслуговування** (лист Міністерства розвитку громад та територій України № 17049/8/10-25 від 14.07.2025).

Отже, плата за абонентське обслуговування розраховується виконавцем комунальної послуги на плановий період виходячи з його витрат, які **мають підтверджувати виконання запланованих у планованому періоді завдань (функцій), пов'язаних саме з абонентським обслуговуванням відповідних споживачів.**

- (170) Слід зауважити, що законодавство у сфері житлово-комунальних послуг та у сфері «Інформація, доступ до якої обмежено» не зобов'язує споживача житлово-комунальних послуг відшкодовувати виконавцю послуг кошти на здійснення культурно-масових, фізкультурних і оздоровчих заходів, зокрема у вигляді плати за абонентське обслуговування.
- (171) Окремо слід зазначити, що посилення Підприємства на обов'язковість цих відрахувань у досліджуваному періоді є безпідставними та спростовуються нормами спеціального законодавства, що діє в період воєнного стану.
- (172) Відповідно до частини другої статті 14 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 № 2136-IX на період дії воєнного стану призупиняється дія статті 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» та відповідних норм колективних договорів. Оскільки зазначена стаття 44 регламентує обов'язковість відрахування роботодавцями коштів первинним профспілковим організаціям на культурно-масову, фізкультурну і оздоровчу роботу в розмірах, передбачених колективним договором та угодами (але не менше ніж 0,3 відсотка фонду оплати праці), призупинення її дії означає, що упродовж усього досліджуваного періоду у Підприємства був відсутній законодавчо встановлений обов'язок здійснювати такі відрахування. Відтак їх добровільне виконання за рішенням роботодавця не може фінансуватися за рахунок споживачів через абонентську плату.
- (173) Отже, наведені Підприємством пояснення щодо покладеного на Підприємство як на роботодавця обов'язку відраховувати кошти первинним профспілковим організаціям на культурно-масову, фізкультурну й оздоровчу роботу не підтверджують виконання профспілковим комітетом функцій, безпосередньо пов'язаних з абонентським обслуговуванням споживачів, а відтак включення цих нецільових витрат до складу абонентської плати суперечить її цільовому призначенню, що призвело до встановлення економічно необґрунтованого розміру Абонплати.
- (174) Враховуючи викладене, Підприємством не спростовано висновків у Поданні, що Підприємство неправомірно включило до Калькуляції 1 витрати на відрахування професійній спілці у розмірі 1,5% фонду оплати праці працівників, задіяних в абонентському обслуговуванні, на загальну суму без ПДВ 4 166 357 грн, що спричинило ущемлення інтересів споживачів послуг з «Інформація, доступ до якої обмежено» у досліджуваному періоді.

8.4. Щодо статті витрат «обмінний фонд ВКО для заміни та встановлення на період їх повірки»

- (175) Підприємство в Листі не заперечує та не спростовує висновків у Поданні про те, що: Підприємство **не коригувало** (не перераховувало у сторону зменшення) розмір Абонплати по Калькуляції 2 у зв'язку з невиконанням частини функцій, пов'язаних із заміною та обслуговуванням вузлів комерційного обліку, **відповідно до фактично понесених витрат**;
Підприємство, встановлюючи Абонплату на 2022–2025 роки, **діючи системно, включало до Калькуляції 2 (не здійснюючи відповідних перерахунків) економічно необґрунтовані витрати** на придбання лічильників обмінного фонду для їх заміни та для встановлення на період повірки, що призвело до встановлення економічно необґрунтованого розміру Абонплати, встановленої наказами Підприємства.
- (176) Отже, Підприємство не спростувало висновків у Поданні, що Підприємство, встановлюючи Абонплату на 2022–2025 роки, діючи системно, неправомірно включило до Калькуляції 2 (не здійснюючи відповідних перерахунків) економічно необґрунтовані витрати на придбання лічильників обмінного фонду для їх заміни та для встановлення на період повірки, що призвело до встановлення економічно необґрунтованого розміру Абонплати, встановленої наказами «Інформація, доступ до якої обмежено».

8.5. Щодо статті витрат «послуги із заміни та обслуговування вузлів комерційного обліку»

(177) Підприємство в Листі обґрунтовує свою позицію стосовно того, що воно **не коригувало** (не перераховувало у наступних періодах у сторону зменшення) **розмір Абонплати** у зв'язку з невиконанням частини функцій, пов'язаних із заміною та обслуговуванням вузлів комерційного обліку, **відповідно до фактично понесених витрат** таким чином:

«При плануванні витрат на обслуговування вузлів комерційного обліку на 2022-2025 роки підприємством, відповідно до наказу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 13.10.2016 № 1747 "Про затвердження міжповірочних інтервалів законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, за категоріями", зареєстрованого у Мін'юсті 01.11.2016 за № 1417/29547, було враховано міжповірочний інтервал чотири роки.

Відповідно, обслуговування вузлів комерційного обліку здійснюється один раз на чотири роки. Але для споживачів розмір змінної частини плати за абонентське обслуговування встановлюється у розрахунку на місяць. За чотирирічний період акумулюється сума для обслуговування або заміни вузлів комерційного обліку.

***Граничний строк чотирирічного періоду з 01.01.2022 по 31.12.2025 спливає 31.12.2025.** Витрати Підприємства, що виникатимуть у звітних періодах «листопад 2025 року» та «грудень 2025 року», обов'язково повинні враховуватися при визначенні сум, на які має бути здійснення коригування розміру змінної частини плати за абонентське обслуговування для споживачів за підсумками чотирирічного періоду 2022-2025 роки.*

Враховуючи викладене, та дію чинного договору «Інформація, доступ до якої обмежено» з «Інформація, доступ до якої обмежено», відповідно до якого послуги надаються, зокрема, до кінця 2025 року, перерахунок змінної частини плати за абонентське обслуговування вузлів комерційного обліку, з урахуванням загальної суми фактичних витрат, що виникли у підприємства протягом 2022-2025 років, буде виконано по закінченню 2025 року.»

(178) Зазначене спростовується таким.

(179) Відповідно до розрахункових та інших аналітичних матеріалів до листів Підприємства від 20.03.2025 № 1284/1114, від 28.08.2025 № 3987/1114 встановлено, що до Калькуляції 2 Абонплати включено витрати з обслуговування вузлів комерційного обліку води (ВКО), у тому числі на їх повірку ВКО, враховуючи міжповірочний інтервал чотири роки, тобто закладено витрати на повірку умовно четвертої частини усіх ВКО (що перебувають на абонентському обліку, установлених у споживачів з індивідуальними договорами),

тобто на кожний плановий рік до Калькуляції 2 включено **річні планові витрати**, тому **граничний строк** використання річних планових витрат, закладених до Калькуляції 2 Абонплати **на 2022 рік, це 31.12.2022;**

граничний строк використання річних планових витрат на 2023 рік – 31.12.2023;

граничний строк використання річних планових витрат на 2023 рік – 31.12.2023, на відміну від зазначеного Підприємством 31.12.2025.

(180) Отже, у кожному з наступних періодів, що наступав за плановим періодом, Підприємство мало здійснювати коригування у сторону зменшення розміру Абонплати у зв'язку з невиконанням частини функцій, пов'язаних із заміною та обслуговуванням вузлів комерційного обліку, відповідно до фактично понесених витрат.

(181) Таким чином, Підприємство не навело об'єктивних підстав для системного нездійснення Підприємством коригування (неперерахування у наступних періодах у сторону зменшення) розміру Абонплати у зв'язку з невиконанням частини функцій, пов'язаних із заміною та обслуговуванням вузлів комерційного обліку, відповідно до

фактично понесених витрат, отже, не спростовано висновків у Поданні щодо встановлення економічно необґрунтованого розміру Абонплати за рахунок неправомірного включення до Абонплати економічно необґрунтованих витрат та настання негативних наслідків таких дій для споживачів комунальних послуг Підприємства «Інформація, доступ до якої обмежено».

- (182) Системність та тривалий характер правопорушення підтверджується також подальшими діями Підприємства у 2026 році.
- (183) За інформацією Підприємства, наданою листом від 31.03.2026 № 1312/1114 (вх. Відділення № 54-01/1192 від 31.03.2026), наказом Підприємства «Інформація, доступ до якої обмежено» встановлено та введено в дію з 01.01.2026 новий розмір плати за абонентське обслуговування для споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (184) При цьому аналіз складових Калькуляцій 1 та 2 Абонплати, затверджених зазначеним наказом, свідчить, що до їх складу продовжують включатися необґрунтовані витрати, зокрема складові «Прибуток» та «Відрахування профкому». Отже, підходи Підприємства до формування плати за абонентське обслуговування у 2026 році не зазнали змін порівняно з попередніми періодами.
- (185) Також Підприємство повідомило про здійснення перерахунку споживачам змінної частини Абонплати, пов'язаної з обслуговуванням вузлів комерційного обліку, та надало копію відповідного наказу. Разом із тим Підприємство не надало підтвердних документів щодо здійснення зазначеного перерахунку. Сама по собі наявність розпорядчого документа виконавця послуг, за відсутності належних первинних бухгалтерських та фінансових документів (реєстрів нарахувань, виписок, карток особових рахунків споживачів, що засвідчують реальне повернення коштів або їх зарахування в рахунок майбутніх платежів), не є належним та достатнім доказом усунення наслідків правопорушення.
- Крім того, такий перерахунок не передбачає виключення зі складу Абонплати економічно необґрунтованих витрат, зокрема складових «Прибуток» та «Відрахування профкому».
- (186) Отже, на 16.06.2026 (дату прийняття рішення) наслідки порушення не усунено, а дії Підприємства свідчать про подальше застосування підходів до визначення розміру Абонплати, які призводять до включення до її складу економічно необґрунтованих витрат. Зазначене підтверджує системний та триваючий характер дій Підприємства.

9. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ КОЛЕГІЇ

- (187) Отже, доказами, зібраними у справі № 54/81-25 доведено, а Підприємство не спростовано те, що Підприємство, займаючи у період з 01 січня 2022 року по 16 червня 2026 року монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» в межах території міста «Інформація, доступ до якої обмежено», де розташовані «Інформація, доступ до якої обмежено», своїми діями, які полягають у встановленні та застосуванні з 01 січня 2022 року економічно необґрунтованого розміру плати за абонентське обслуговування споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», у розрахунку на одного абонента на місяць, внаслідок включення до розрахунків плати за абонентське обслуговування необґрунтованих витрат, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

10. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (188) Згідно з абзацом другим частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, визначене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (189) Механізм розрахунку розміру штрафу, передбаченого, зокрема, частиною другою статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції (далі – порушення), визначено Порядком визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 14.12.2023 № 22-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 січня 2024 року за № 123/41468 (далі – Порядок № 22-рп).
- (190) Згідно зі Звітом про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2025 рік (форма № 2) чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) Підприємства у 2025 році становив 1 694 798 тис. грн.
- (191) Відповідно до підпункту 1 пункту 4 розділу IV Порядку № 22-рп за вчинення порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», базовий розмір штрафу встановлюється в розмірі до 30 відсотків доходу (виручки), пов'язаного з порушенням, з урахуванням ступеня негативного впливу на конкуренцію та/або на інтереси суб'єктів господарювання чи споживачів, що встановлюється в кожному конкретному випадку вчинення порушення з урахуванням обставин справи.
- (192) За інформацією Підприємства, наданою листами від 20.03.2025 № 1284/1114 (вх. Відділення № 54-01/972 від 21.03.2025), від 05.06.2026 № 2451/11-14 (вх. Відділення № 54-01/2868 від 05.06.2026), загальний обсяг доходу, пов'язаного з порушенням (пред'явленої споживачам плати за абонентське обслуговування для комунальних послуг «Інформація, доступ до якої обмежено»), наведено в таблиці 10.

Таблиця 10

№	Період	Дохід Підприємства, пов'язаний з порушенням на досліджуваному ринку. Фактично нараховано Абонплати споживачам послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», грн				загалом за період
		категорія споживачів – населення		юридичні особи		
		абонплата за обслуговування договору	абонплата за обслуговування ВКО	абонплата за обслуговування договору	абонплата за обслуговування ВКО	
1	2022	159 909 354,67	7 566 165,55	2 427 305,59	24 830,11	169 827 665,92
2	2023	125 681 136,49	11 468 424,74	1 582 819,92	1 292, 18	138 733 676,33
3	2024	158 127 517,74	17 754 002,50	2 033 947,63	3 618,36	177 919 086,23
4	2025	183 929 599,15	20 886 719,55	2 522 389,22	7 640,96	207 346 348,88
Всього за період 2022–2025 років		627 647 609,05	57 675 312,34	8 566 462,36	37 381,61	693 826 777,36

- (193) Отже, дохід Підприємства, пов'язаний з порушенням, становить **693 826 777, 36 грн** (шістсот дев'яносто три мільйони вісімсот двадцять шість тисяч сімсот сімдесят сім гривень тридцять шість копійок).
- (194) Відповідно до пункту 2 розділу IV Порядку № 22-рп стримуючий ефект – додаткові втрати відповідача, які робили б невігідними для нього та інших осіб вчинення порушень у майбутньому.

(195) З метою забезпечення стримуючого ефекту базовий розмір штрафу, визначений, зокрема, відповідно до підпункту 1 пункту 4 розділу IV Порядку № 22-рп, збільшується за вчинення порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», на суму, що дорівнює добутку базового розміру штрафу й коефіцієнта $K_{се}$, який становить:

$$K_{се} = OS_{нбу} / 100, \text{ де}$$

$OS_{нбу}$ – облікова ставка Національного банку України (далі – НБУ) на день прийняття рішення у справі про порушення

(196) Якщо порушення не припинено після дати складання службовцями Комітету, його територіальних відділень, які здійснюють збирання та аналіз доказів у справі, подання з попередніми висновками, розмір доходу (виручки), пов'язаного з порушенням, що береться до уваги під час визначення базового розміру штрафу відповідно до підпункту 1 пункту 4, пункту 5 та підпункту 1 пункту 11 розділу IV Порядку № 22-рп, зростає з урахуванням пункту 12 цього розділу.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України, статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), пунктом 9 розділу II Порядку визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 14 грудня 2023 року № 22-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 січня 2024 року за № 123/41468, Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що Підприємство (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено») відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у період з **01 січня 2022 року по 16 червня 2026 року** займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» в межах території міста «Інформація, доступ до якої обмежено», де розташовані «Інформація, доступ до якої обмежено», як таке, що не має жодного конкурента.

2. Визнати дії Підприємства (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено»), які полягають у встановленні та застосуванні з **01 січня 2022 року економічно необґрунтованого розміру плати за абонентське обслуговування** для споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», у **розрахунку на одного абонента на місяць, внаслідок включення до розрахунків плати за абонентське обслуговування необґрунтованих витрат**, порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» шляхом вчинення дій, які призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Накласти на Підприємство (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено») штраф у розмірі **5 084 394** (п'ять мільйонів вісімдесят чотири тисячі триста дев'яносто чотири) гривні, за порушення, зазначене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення.

4. Зобов'язати Підприємство (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено») **припинити порушення**, яке полягає у встановленні та застосуванні з 01 січня 2022 року економічно необґрунтованого розміру плати за абонентське обслуговування для споживачів, з якими укладено індивідуальні договори про надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», у розрахунку на одного абонента на місяць, внаслідок включення до розрахунків плати за абонентське обслуговування необґрунтованих витрат, та **усунути наслідки** порушення законодавства про захист економічної конкуренції у чотиримісячний строк із дня отримання цього рішення.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф підлягає оплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини тринадцятої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Про виконання зобов'язань, зазначених у пункті 4 резолютивної частини цього рішення, письмово повідомити Антимонопольний комітет України протягом п'яти календарних днів із дня припинення порушення та усунення його наслідків із наданням копій відповідних підтверджених документів.

Відповідно до частини шостої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пункту 6 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), протягом 30 календарних днів із дня одержання рішення особа, на яку накладено штраф, може звернутися до органу Антимонопольного комітету України, яким прийнято рішення про накладення штрафу, із заявою про відстрочення або розстрочення сплати накладеного штрафу.

Згідно із частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня його одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова Колегії

Денис КЛЮШНИКОВ